

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI**

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut

Dokument parlamentar

Tiranë, më 25.6.2021

RAPORT
(Komision për dhënie mendimi)

PËR

AKTIN NORMATIV NR. 26, DATË 22.6.2021

**“PËR DISA NDRYSHIME NË LIGJIN NR.137/2020 “PËR BUXHETIN E VITIT 2021,
I NDRYSHUAR”**

• **Hyrje**

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në cilësinë e Komisionit për dhënie mendimi, në mbledhjen e datës 25.6.2021, mori në shqyrtim Aktin Normativ nr.26 datë 22.6.2021 “Për disa ndryshime në ligjin nr.137/2020 “Për buxhetin e vitit 2021, i ndryshuar”.

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut caktoi relatore për shqyrtimin e këtij projektligji deputeten Znj. Vasilika Hysi.

Në mbledhjet e Komisionit për të mbrojtur projektligjin dhe për të dhënë shpjegime për pyetjet e anëtarëve të Komisionit ishin të pranishëm dhe Znj. Anila Denaj, Ministre e Financave, Znj. Moza Dhembli, Drejtoresh e Përgjithshme e Buxhetit, Znj. Xhoana Agolli, Drejtoresh e Menaxhimit të Buxhetit dhe Z. Gentian Opre, Drejtor i Analizes dhe Sistemit Buxhetor.

I. BAZA KUSHTETUESE E PROJEKTLIGJIT

Akti normativ i propozuar për miratim, është akt normativ me fuqinë e ligjit, në bazë të nenit 101 të Kushtetutës, i cili përcakton se Këshilli i Ministrave, në rast nevoje dhe urgjence, nën përgjegjësinë e tij, mund të nxjerrë akte normative që kanë fuqinë e ligjit.

Akti normativ shoqërohet me relacionin përkatës sipas nenit 68 të Rregullores së Kuvendit.

II. QËLLIMI I PROJEKTLIGJIT DHE PËRMBAJTJA E TIJ

Projektakti normativ propozohet në zbatim të nenit 101, të Kushtetutës.

Një nga prioritetet e deklaruara të Qeverisë shqiptare, në mbështetje të rekomandimeve të ekspertëve të OBSH dhe Komitetit të Ekspertëve, është vaksinimi masiv i popullatës si e vetmja

përgjigje ndaj virusi COVID -19. Vaksinimi masiv i popullsisë është përcaktuar si një nga përparsitë e përcaktuara në Strategjinë e Kombëtare të Vaksinimit. Sipas kësaj strategjie, për të arritur imunizimin e të gjithë popullatës, është vendosur si objektiv vaksinimi i 2.2 milion personave, për të cilët nevojiten 4.4 milion doza vaksina.

Për përmbushjen e objektivit të imunizimit ndaj Covid-19 kërkohen 1.1 milion doza të tjera vaksine, që duke marrë parasysh çmimet e vaksinave do të kërkonte një shtesë në buxhetin e Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale prej 1 miliardë lekë të dedikuara për vaksinat.

Pjesë e këtij Akti normativ propozohet të jenë edhe një sërë sistemimesh/axhustimesh mes projekteve të investimeve dhe/ose shpenzimeve korente, si rrjedhojë e analizës thuajse 6 mujore të performancës së buxhetit 2021. Rialokimet bazohen në një analizë që Ministria e Financave dhe e Ekonomisë ka kryer dhe identifikuar nevojat më emergjente që adresohen mes propozimit të paraqitur mes aktit normativ, qoftë përmes rialokimeve pa kosto shtesë qoftë përmes shtesës së fondeve për ato politika të konsideruara parësore dhe me vlerë të qenësishme për t'u financuar në këtë moment. Konkretisht:

1. Shtesë në masën 2 miliardë lekë për Fondin Rezervë të buxhetit të shtetit, me qëllim financimin e fushatës së vaksinimit anti-COVID19, në masën 1 miliardë lekë dhe për pajisjen me drone në vlerë 1 miliardë lekë, në kuadër të marrëveshjes me Turqinë dhe masave për rritjen e kontrollit të territorit dhe sigurisë kombëtare në tërësi.
- 2). Shtesë në masën 1 miliardë lekë për AKSHI-n, me qëllim financimin e nevojave për mirëmbajtjen e sistemeve IT.
3. Shtesë në masën 900 milionë lekë si transfertë specifike për Bashkinë Tiranë, për ndërtimin e godinës së re të Teatrit Kombëtar.
4. Shtesë në masën 500 milionë lekë për financimin shtesë të nevojave të qerave të strehimit social.
5. Shtesë në masën 200 milionë lekë për mbulimin e shpenzimeve të ngritjes dhe funksionimit të grupit të përfaqësuesve në Këshillin e Sigurimit në OKB.
6. Shpenzime kapitale, për financimin shtesë prej 4.8 miliardë lekë për projektet në Infrastrukturë në programin “Transporti Rrugor” ku përfshihen hapja e loteve të reja për “Ndërtimin e segmentit rrugor Unaza Veriore Tiranë”, “Ndërtimi i segmentit rrugor Sheshi Shqiponja-Bulevardi i ri” dhe projektet aktuale Unazës së Tiranës.
7. Financimi shtesë prej 3 miliardë lekë për projektet në vazhdim, të programeve të zhvillimit.
8. Financimi shtesë prej 2.5 miliardë lekë për projektet në vazhdim për sektorin e ujësjellës-kanalizimeve në shkallë vendi, për përmirësimin e furnizimit me uje të popullsisë.
9. Financimi shtesë prej 1 miliardë lekë për projektin në vazhdim me financim të huaj “Ndërtim By-Pass i Vlorës”
10. Financimi shtesë prej 1 miliardë lekë për projektin në vazhdim me financim të huaj “IPARD II”.
11. Financimi shtesë në masën 200 milionë lekë për godinën e Polit të Drejtësisë, bazuar në kështet e përcaktuara në kontratën përkatëse.

III. VLERËSIMI I KUSHTETUTESHMËRISË SË AKTIT NORMATIV

Neni 101 i Kushtetutës ka parashikuar të drejtën e Këshillit të Ministrave për të nxjerrë akte rregullatore me fuqinë e ligjit. Sipas këtij neni:

Neni 101

Këshilli i Ministrave, në rast nevojë dhe urgjence, nën përgjegjësinë e tij, mund të nxjerrë akte normative që kanë fuqinë e ligjit, për marrjen e masave të përkohshme. Këto akte normative i dërgohen menjëherë Kuvendit, i cili mblidhet brenda 5 ditëve nëse nuk është i mblodhur. Këto akte humbasin fuqinë që nga fillimi, në qoftë se nuk miratohen nga Kuvendi brenda 45 ditëve.

Komisionit për Çështjet Ligjore e vlerëson aktin normativ nga këndvështrimi i respektimit të parimeve kushtetuese. Konkretisht:

- a) nëse ekziston nevoja dhe urgjenca;
- b) masat janë me karakter të përkohshëm;
- c) Kuvendi miraton aktin brenda 45 ditëve nga data e nxjerrjes së tij.

Lidhur me çështjen e parë: nevoja dhe urgjenca.

Vlerësimi i nevojës dhe urgjencës bazohet në rrethanat konkrete dhe kriteret e analizuar nga jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë.

E drejta për të nxjerrë një akt me fuqinë e ligjit ka natyrë lejuese dhe përjashtimore, prandaj Kushtetuta e ka kushtëzuar ushtrimin e saj me ekzistencën e nevojës dhe urgjencës si rrethana dhe situata fakti që vlerësohen rast pas rasti, si dhe me kontrollin përfundimtar nga Kuvendi të akteve të nxjerra.

Sipas dispozitave kushtetuese, akti normativ me fuqinë e ligjit, në mungesë të kohës së nevojshme për të filluar një procedurë normale të miratimit të një propozimi për të ndryshuar ligjin, është një instrument që mundëson përshpejtimin e procedurave për nxjerrjen e ligjit.

E drejta për të ndryshuar buxhetin gjatë një viti parashikohet në Kushtetutë (neni 160) dhe në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

Neni 101 ka parashikuar ‘nevojën’ dhe ‘urgjencën’ si rrethana dhe situata fakti që vlerësohen rast pas rasti. Ministria e Financave dhe Ekonomisë, pas vlerësimit të ecurisë 5.5 mujore të treguesve makro-fiskale e buxhetore, ka ndërmarrë procesin dhe ka përgatitur skenarin e rishikimit të buxhetit 2021.

Ky rishikim i buxhetit 2021 propozohet t’i nënshtrohet procedurës së aktit normativ, aspekti i nevojës dhe urgjencës të së cilit lidhet me financimin e disa politikave prioritare, ndër të cilat vend kryesor zë edhe garantimi i përmbushjes me sukses së fushatës së vaksinimit anti-COVID19. Kjo, sa kohë që riskstrukturimi i kabinetit të ri qeveritar pritet të ndodhë jo më herët se muaji shtator 2021, dhe rrjedhimisht është e nevojshme të krijohen parakushtet për përballimin nga Qeveria aktuale të nevojave eventuale për financim buxhetor, gjatë këtij intervali kohor.

Situata me të cilën vazhdon të përballet vendi ynë si rezultat i pandemisë të shkaktuar nga COVID-19 dikton nevojën e marrjes së masave për të nxitur ekonominë. Vijimi i investimeve në infrastrukturë dhe kontrollin e territorit janë të nevojshme për t’i dhënë frymëmarrje ekonomisë dhe zhvillime të vend.

Lidhur me elementin e dytë: përkohshmërinë e masave që përmban akti normativ.

Akti normativ vepron me fuqinë e ligjit për një periudhë kohe, maksimalisht 45-ditore. Ai parashikon masa që do të zbatohen brenda vitit 2021.

Lidhur me elementin e tretë: fuqia ligjore e aktit normativ dhe miratimi nga Kuvendi i Shqipërisë brenda 45 ditëve.

Akti normativ është miratuar nga qeveria më 23.06.2021 dhe është paraqitur në parlament menjëherë. Komisioni i ligjeve si komision për dhënie mendimi i shqyrton brenda afateve të parashikuara në rregulloren e Kuvendit.

Akti normativ nr. 26, gjithashtu, plotëson të gjitha kriteret e analizuara nga Gjykata Kushtetuese në vendimet e saj, veçanërisht vendimet nr.24, datë 10.11.2006; nr.23, datë 16.4.2014 etj. Konkretisht, për miratimin e një akti normativ kërkohet të plotësohen kushtet që vijojnë :

- a) Nevoja dhe urgjenca si kushte për nxjerrjen e aktit normativ me fuqinë e ligjit
- b) Përkohshmëria e masave që përmban akti normativ me fuqinë e ligjit
- c) Fuqia ligjore e këtyre akteve dhe kufizimet për nxjerrjen e tyre
- ç) Miratimi i aktit normativ me fuqinë e ligjit nga Kuvendi

IV. ÇËSHTJE TË DISKUTUARA NË KOMISION

Gjatë shqyrtimit të projektligjit në Komision nga relatorja Znj. Hysi u vlerësua ndërmarrja e kësaj nisme ligjore si pasojë e nevojës imediate për të kryer një sërë sistemimesh/axhustimesh mes projekteve të investimeve dhe/ose shpenzimeve korente, si rrjedhojë e analizës thuhet se 6 mujore të performancës së buxhetit 2021.

Znj. Denaj, theksoi se rialokimet bazohen në një analizë që Ministria e Financave dhe e Ekonomisë ka kryer dhe identifikuar nevojat më emergjente që adresohen mes propozimit të paraqitur mes aktit normativ, qoftë përmes rialokimeve pa kosto shtesë qoftë përmes shtesës së fondeve për ato politika të konsideruara parësore dhe me vlerë të qenësishme për t'u financuar në këtë moment.

Relatorja Znj. Hysi në vlerësimin e saj theksoi se ekziston nevoja dhe urgjenca për aktin normativ nr. 26 dhe se reduktimi i stokut të borxhit publik nuk mund të zbatohet për vitin 2021 në kuadër të emergjencave që vendi është përballur këtë vit edhe në harmoni me udhëzimet që janë dhënë nga Komisioni Evropian.

Gjatë diskutimit, Komisioni mbështeti qëndrimin e relatores dhe e vlerësoi projektligjin shumë të rëndësishëm.

V. PËRFUNDIM

Në përfundim të shqyrtimit të këtij projektligji, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, pasi vlerësoi se:

Në aspektin ligjor, vlerësoj se projektligji i propozuar është në përputhje me Kushtetutën dhe legjislationin në fuqi.

Në aspektin procedural, projektligji është paraqitur në përputhje me Rregulloren e Kuvendit.

Në përfundim, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në cilësinë e Komisionit për dhënie mendimi, **votoi projektligjin në parim, nen për nen dhe në tërësi dhe me shumicën e votave, e miratoi atë** dhe u shpreh dakord t'i përcillet Komisionit Përgjegjës për vijimin e procedurës sipas Rregullores së Kuvendit të Republikës së Shqipërisë.

RELATORE

KRYETARI

VASILIKA HYSI

ULSI MANJA